Мати та материнство у творчості Т. Шевченка. 9 клас

Якщо читати поезії Шевченка одна за одною, стежачи за тим, які образи він бачив і втілював усе життя, звертає на себе увагу трагічна обумовленість образу матері. Де б не згадував поет про свою матір, де б не з'являлася «селянська мадонна» з дитиною, скрізь — ніжність і любов поєднані з болем та жалем.

Шевченко виріс сиротою, але материнські очі, що дивляться на нього лагідно й з любов'ю, світять йому усе життя, як зорі.

Материнська доля... Її він бачить лихою долею. Турботи про дитину, важка праця, нужда, що передчасно зводить її в могилу. Поет був глибоко вражений тяжкою жіночою долею за часів кріпацтва. Найсвітліша у світі картина — мати із немовлям — перетворюється недобрим світом у жахливі протилежності. Це жінка, яка кидає сина-немовля у снопах, щоб працювати на панщині («На панщині пшеницю жала...»), це нещасна збезчещена наймичка, що віддає сина в чужі люди, а сама живе поруч із ним і не сміє сином назвати («Наймичка»), Катерина, підступно зраджена коханцем, проклята людьми («Катерина»).

Шевченко знав несправедливість жіночої долі, розумів, що світ — передусім чоловічий світ, він знущається над жінкою, котра кохає й вірить. У його творах немає жінок, що торгують своєю красою, своїми почуттями. Ні, усі вони — і красуня з «Тополі», і «Причинна», і Катерина, і Ганна, і Марія — вони не зрадили кохання, не втратили гідності й чистоти.

Шевченко не зрікається їх, тих, кого засудили недобрі серця та язики. Вони усі — його біль, бо в кожній з них він бачить свою матір, свою сестру, свою наречену:

Се не мара,
Моя се мати і сестра,
Моя се відьма, щоб ви знали.
Жіноча честь і щастя — ось ті знамена, за які змагається лицар і поет. І тому кохана для нього — зоря:

Зоре моя вечірняя,
Зійди над горою...
Тому для нього

Нічого кращого немає,
Як тая мати молодая
З своїм дитяточком малим.